

UTDANNINGSSTØTTEN 2025

Tall og fakta om Lånekassens kunder og ordninger

Innhold

Forord	3
1. Hovedtall	4
1.1. 1,2 millioner nordmenn mottar studiestøtte eller betaler på studielånet	4
1.2. 43,5 milliarder kroner blir utbetalt i studiestøtte i studieåret 2024–2025	5
1.3. Flest får støtte til høyere utdanning, men fagskole fortsetter å vokse.....	6
1.4. Flest studenter i 20-årene har støtte fra Lånekassen	7
1.5. Stadig flere tar studier i voksen alder	8
1.6. Ni av ti studerer på fulltid.....	9
1.7. Færre studenter får barn enn for ti år siden, men litt opp de siste årene.....	10
1.8. Store variasjoner i studieforløp	12
1.9. Ekstra økning av basislånet i tre år	12
1.10. Flere studenter enn før har inntekt eller formue over grensene	13
2. Utdanning i utlandet	15
2.1. Færre nordmenn studerer i utlandet	15
2.2. De fleste studerer i Europa, men færre drar til Storbritannia	16
2.3. Medisin og økonomi mest populært blant gradsstudentene – naturvitenskap og samfunnsfag/juss blant utvekslingsstudentene	18
3. Gjeld og tilbakebetaling.....	20
3.1. Gjennomsnittsgjelden for nyutdannede har økt gradvis	20
3.2. Utenlandsstudenter går ut med høyere gjennomsnittsgjeld.....	21
3.3. Flere har høyere studiegjeld, færre har lavere	22
3.4. Flere nyutdannede har over 1 million kroner i studiegjeld.....	23
3.5. Én av fire tilbakebetalere utsetter betalingen.....	24
3.6. Få får varige betalingsproblemer	25

Forord

Norsk samfunn og arbeidsliv står overfor store utfordringer, og arbeidsmarkedet vil framover være preget av teknologiske endringer, grønt skifte og en eldre befolkning. Samfunnet vil mangle kvalifisert arbeidskraft, og særlig vil behovet for arbeidskraft innen helsevesenet øke. Det ventes også mangel på faglært arbeidskraft innen industri, bygg og anlegg og håndverk.¹ Behovet for omstilling i arbeidslivet vil være stort. Det vil kreve et kompetanseløft i befolkningen, og utdanning og påfyll av kompetanse vil være viktigere enn noen gang. Lånekassen er et sentralt virkemiddel i utdannings- og kompetansepolitikken.

Unges første møte med Lånekassen skjer når de starter på videregående, hvor alle får utstyrsstipend. Mange fortsetter livet med Lånekassen som student, og noen skifter retning eller tar mer utdanning underveis i karrieren. For de fleste varer forholdet til Lånekassen til godt opp i voksen alder, når siste regning er betalt. Lånekassen bidrar til at den enkelte kan ta utdanningen de ønsker, og at samfunnet får relevant kompetanse.

Mer enn 1,2 millioner nordmenn mottar studiestøtte fra Lånekassen eller betaler ned på studielånet sitt. Rundt 430 000 av dem er elever eller studenter, som samlet mottar 43,5 milliarder kroner i stipend og lån i studieåret 2024–2025. Hva vet vi om dem? Hva er annerledes enn før? Er studentene i endring?

Hva med de 800 000 tidligere studentene, som i dag betaler ned på studielånet sitt – hva er utviklingen og trendene for tilbakebetaling av studielån? De siste årene har vært preget av økte priser og høyere renter – påvirker det Lånekassens kunder?

Utdanningsstøtten 2025 inneholder nøkkeltall for kalenderåret 2024 og for studieåret 2024–2025. I kapittel 1 presenteres hovedtall, i kapittel 2 presenteres trender og utvikling for utdanning i utlandet, og kapittel 3 presenterer det viktigste om gjeld og tilbakebetaling. Utdanningsstøtten 2025 inneholder statistikk om *Lånekassens* kunder – de som studerer uten lån og stipend fra Lånekassen, er ikke med i tallene.

Lånekassen, juni 2025

¹ Navs omverdensanalyse 2023–2035. Nav-rapport nr. 5 – 2025. <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/nav-rapportserie/navs-omverdensanalyse-20252035>

1. Hovedtall

1.1. 1,2 millioner nordmenn mottar studiestøtte eller betaler på studielånet

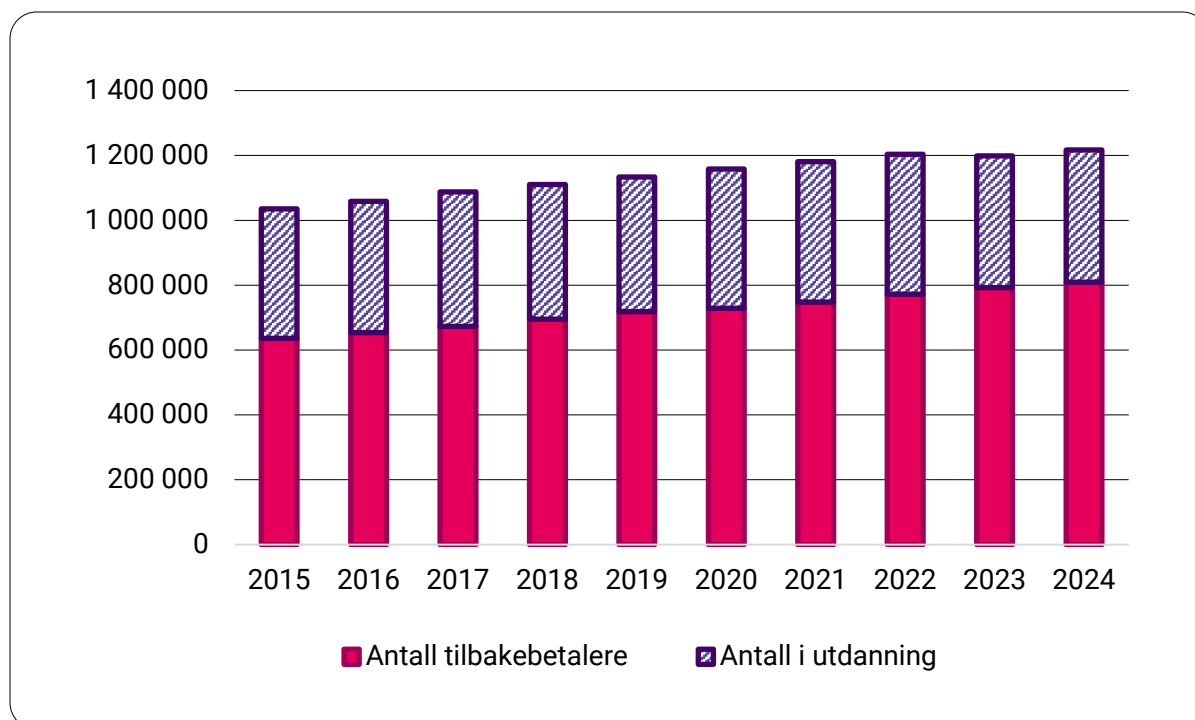
I overkant av 1,2 millioner nordmenn er i dag aktive kunder i Lånekassen – det vil si at de mottar studiestøtte eller betaler ned på studielånet sitt. Dette utgjør omtrent hver femte nordmann.² Antallet kunder i Lånekassen har økt jevnt de siste 25 årene.

Av kundene er det to tredjedeler som betaler ned på studielånet sitt, mens én tredjedel er elever, studenter eller lærlinger som mottar stipend og lån. Andelen tilbakebetalere har vokst noe de siste årene, mens andelen elever og studenter har gått litt ned.

430 000 lærlinger, elever og studenter mottar studiestøtte fra Lånekassen i studieåret 2024–2025. Den største gruppa er studenter i høyere utdanning, i Norge eller utlandet (208 000 studenter). Av de resterende tar 16 000 fagskoleutdanning, 170 000 er elever eller lærlinger i videregående opplæring, 26 000 er voksne som tar videregående opplæring eller grunnskole, mens 8 000 tar annen type utdanning, som folkehøyskole eller bibelskole.

809 000 personer betaler på studielånet sitt, som utgjør 67 prosent av Lånekassens kunder.

Figur 1 Figuren viser utviklingen i antall kunder i Lånekassen, siste ti år.

² Folketallet i Norge per 1. kvartal 2025: 5 601 049 (ssb.no)

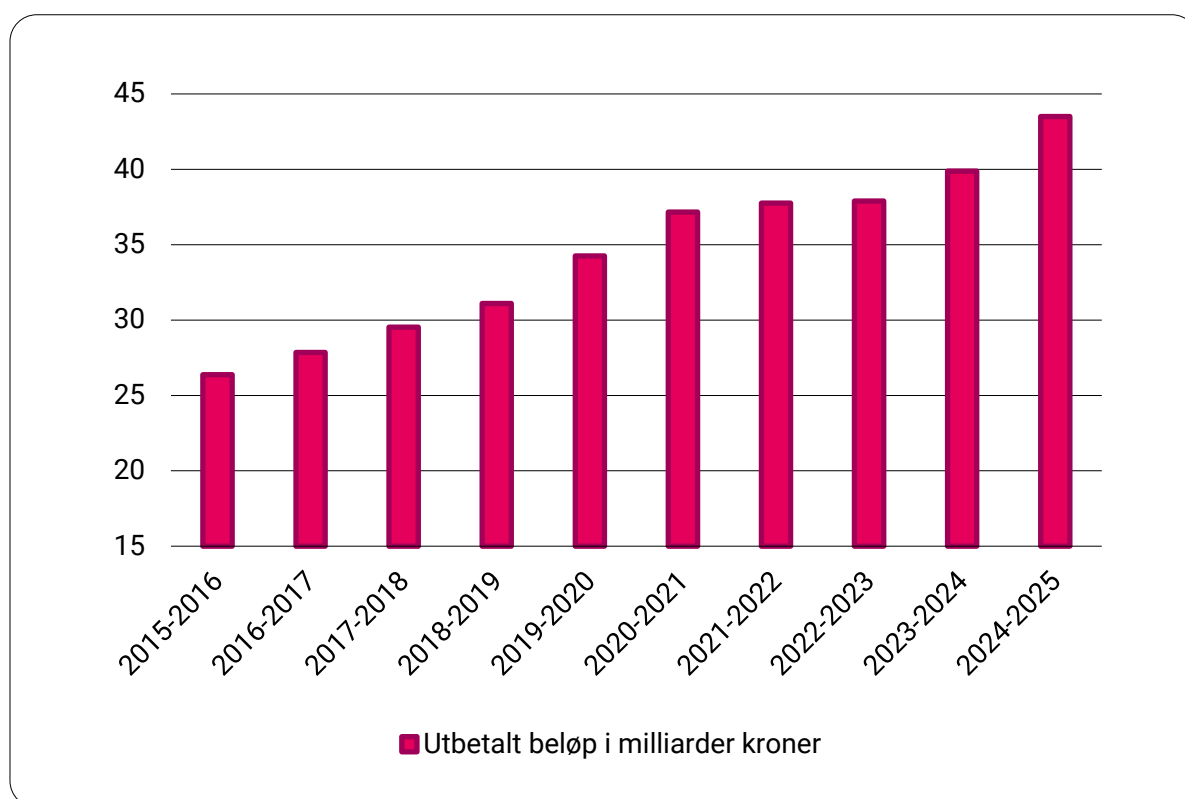
1.2. 43,5 milliarder kroner blir utbetalt i studiestøtte i studieåret 2024–2025

Lånekassen utbetaler til sammen 43,5 milliarder kroner i studieåret 2024–2025.

Utbetalt stipend og lån økte i koronastudieårene 2019–2020 og 2020–2021, da studenter som opplevde tapt arbeidsinntekt på grunn av pandemien kunne ta opp et tilleggslån – dette førte til en ekstra vekst i utbetalt støtte. Veksten flatet ut året etter, før den har økt igjen de to siste årene – mye grunnet ekstraordinær økning i basislånet de to siste årene.³ Basislånet ble i 2023–2024 justert opp med 7 prosent, noe også alle de andre satsene i Lånekassen ble, mens basislånet i 2024–2025 ble justert opp med 10 prosent. I studieåret 2023–2024 utbetalte Lånekassen 40 milliarder kroner i studiestøtte (løpende kroner).

Siden Lånekassen ble opprettet i 1947, er det utbetalt totalt 764 milliarder kroner i løpende kroner, som tilsvarer 1 217 milliarder kroner med dagens kroneverdi.

Figur 2 Figuren viser årlig utbetalt beløp i stipend og lån i løpende kroner (milliarder kroner), siste ti år.

Av den totale studiestøtten som utbetales i 2024–2025, går 70 prosent til studenter ved universitet og høyskole i Norge (30,5 milliarder kroner).

³ Basislån er det lånet alle studenter kan få. Studieåret 2025–2026 er basislånet på 166 859 kroner. De som bor borte, kan få inntil 40 prosent av basislånet omgjort til stipend etter bestått utdanning, forutsatt inntekt og formue under fastsatte beløpsgrenser. Studenter som ikke bor borte, får ikke omgjøring til stipend.

Figur 3 Tabellen viser tildelt stipend og lån til de ulike kundegruppene, studieåret 2024–2025.

Kundegruppe	Tildelt stipend og lån	Andel av total studiestøtte
Studenter i høyere utdanning i Norge (høyskole og universitet) ⁴	30,5 mrd. kr	70,2 %
Gradsstudenter i utlandet	3,7 mrd. kr	8,5 %
Voksne i grunnskole eller videregående opplæring	3,0 mrd. kr	7,0 %
Elever og lærlinger i videregående opplæring	2,8 mrd. kr	6,5 %
Fagskolestudenter	2,3 mrd. kr	5,2 %
Studenter på folkehøgskole, bibelskole o.l.	1,1 mrd. kr	2,6 %

1.3. Flest får støtte til høyere utdanning, men fagskole fortsetter å vokse

Studenter i høyere utdanning utgjør den største gruppen som får støtte. Dette tallet har vokst jevnt de siste tiårene, men gikk litt ned de to første årene etter pandemien, før det har gått opp igjen inneværende studieår. I 2024–2025 får 196 000 studenter støtte til universitet eller høyskole i Norge, mot 193 000 året før. Inkluderes de som tar gradstudier i utlandet, er det 208 000 studenter som inneværende studieår får støtte fra Lånekassen til høyere utdanning.

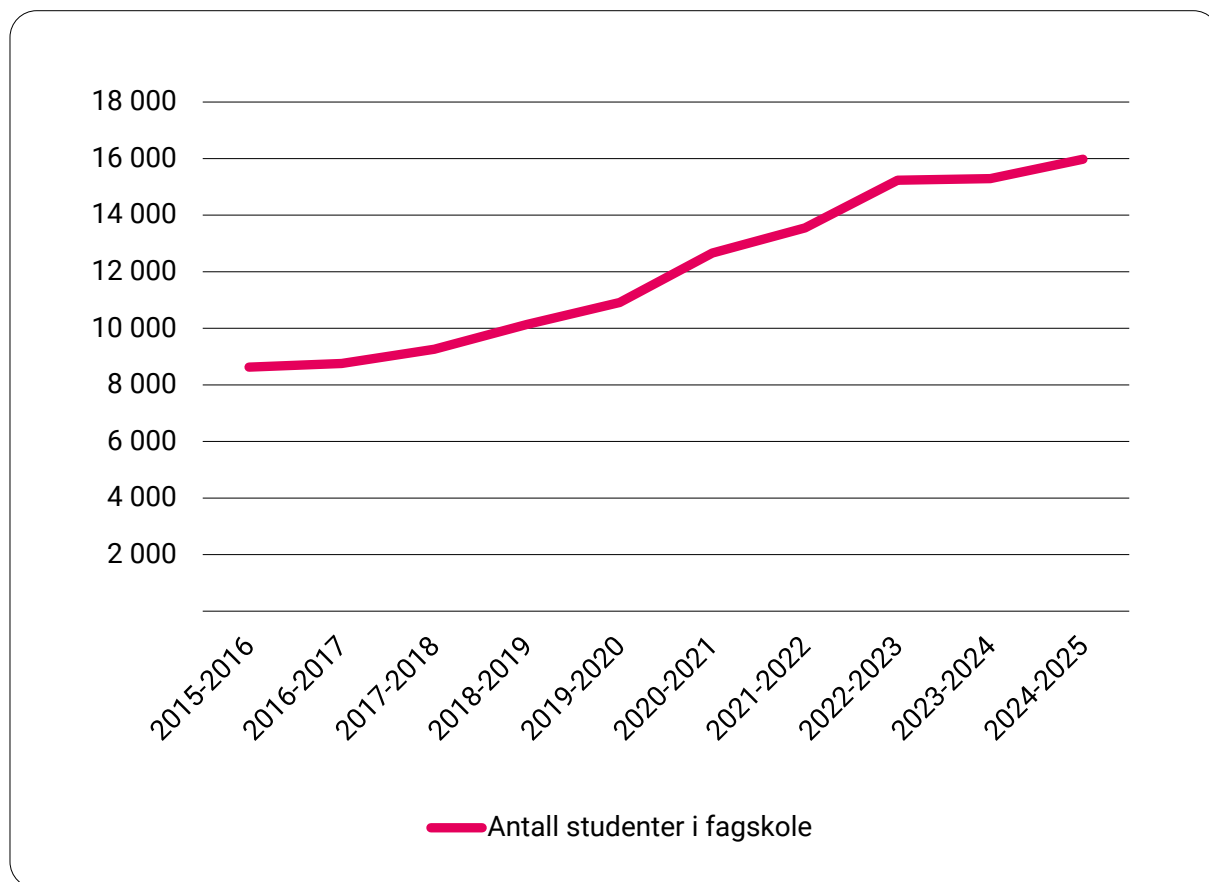
Samtidig har det de siste årene vært en jevn vekst av studenter som tar høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning).⁵ Dette gjenspeiles også i Lånekassens tall. På ti år har det vært en nær dobling av antall fagskolestudenter med støtte fra Lånekassen. Mens 8 600 fagskolestudenter fikk støtte fra Lånekassen i 2015–2016, er antallet i 2024–2025 16 000 studenter. Det har de siste årene vært økt satsning på fagskoleutdanning, og i mars i år la regjeringen fram en egen stortingsmelding for høyere yrkesfaglig utdanning.⁶

⁴ I denne gruppen er også utvekslingsstudenter, som er på utveksling fra et norsk lærested.

⁵ [Regjeringa vil la fagskulane godkjenne studietilbod sjølve](#), Regjeringen.no, 22.03.2024

⁶ [Meld. St. 11 \(2024–2025\) Fagfolk for en ny tid](#), Regjeringen.no, 14.03.2025

Figur 4 Figuren viser antall studenter i høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole) med støtte fra Lånekassen, siste ti år.

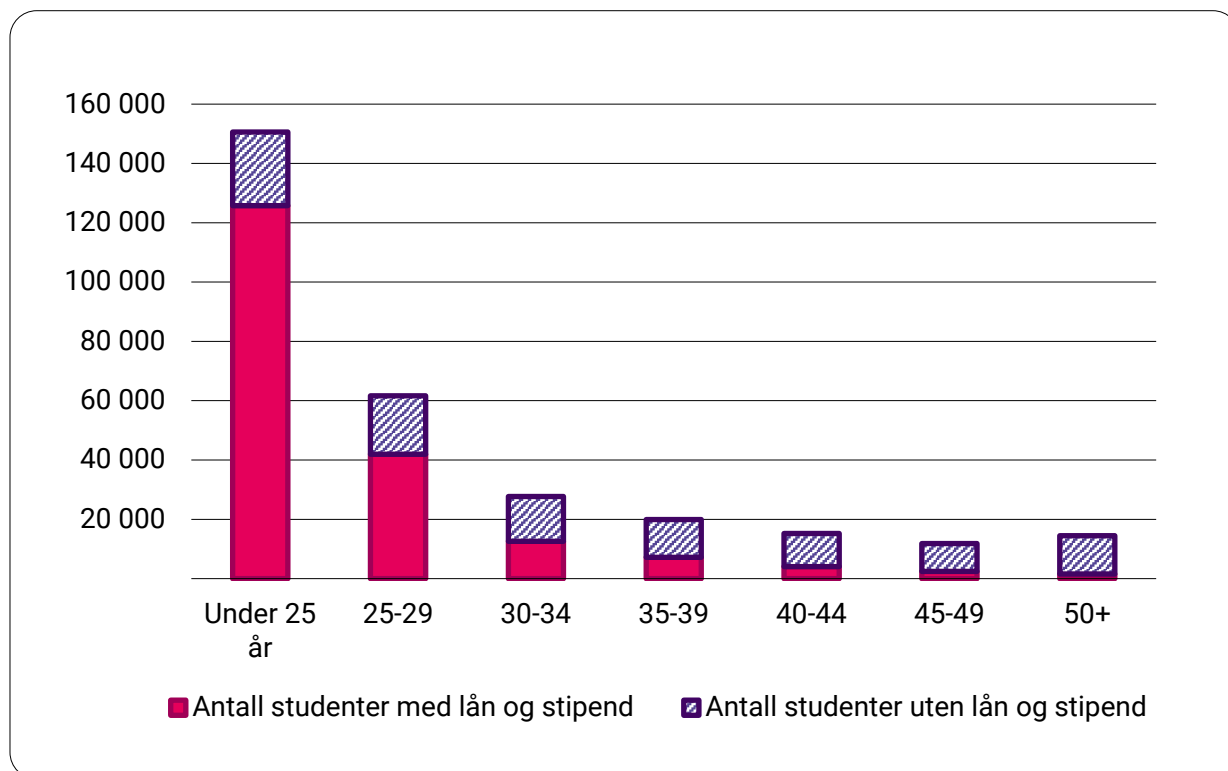
1.4. Flest studenter i 20-årene har støtte fra Lånekassen

Det er vanligere å ha studiestøtte blant studenter i høyere utdanning enn blant fagskolestudenter. Mens 65 prosent av alle studenter i høyere utdanning har studiestøtte, gjelder dette 50 prosent av de som tar fagskoleutdanning.

Studenter i 20-årene utgjør den største gruppa i høyere utdanning, og er også den gruppa studenter hvor det er vanligst å ha studiestøtte. Av 301 000 registrerte studenter i høyere utdanning i 2024–2025, er 150 600 under 25 år. Av disse har 84 prosent (125 700 studenter) støtte fra Lånekassen. Deretter kommer studenter i alderen 25–29 år, hvor 68 prosent har støtte fra Lånekassen.

Jo eldre studentene blir, desto vanligere er det å studere uten å ha studiestøtte. 41 500 personer over 40 år er registrert som studenter i høyere utdanning, av disse har 20 prosent (8 200 studenter) støtte fra Lånekassen.

Figur 5 Figuren viser antall registrerte studenter i høyere utdanning og antall som har støtte fra Lånekassen fordelt på alder, studieåret 2024–2025.⁷

Rundt halvparten av de som tar fagskoleutdanning, er over 30 år, og mange av disse studerer på deltid. Det betyr trolig at mange studerer ved siden av jobb, noe som kan forklare at færre fagskolestudenter enn studenter i høyere utdanning har studiestøtte. Men også blant fagskolestudentene er andelen med støtte høyest blant de yngste. Av de over 40 år som tar fagskoleutdanning, har 31 prosent støtte fra Lånekassen – denne andelen har vært stabil de siste årene.

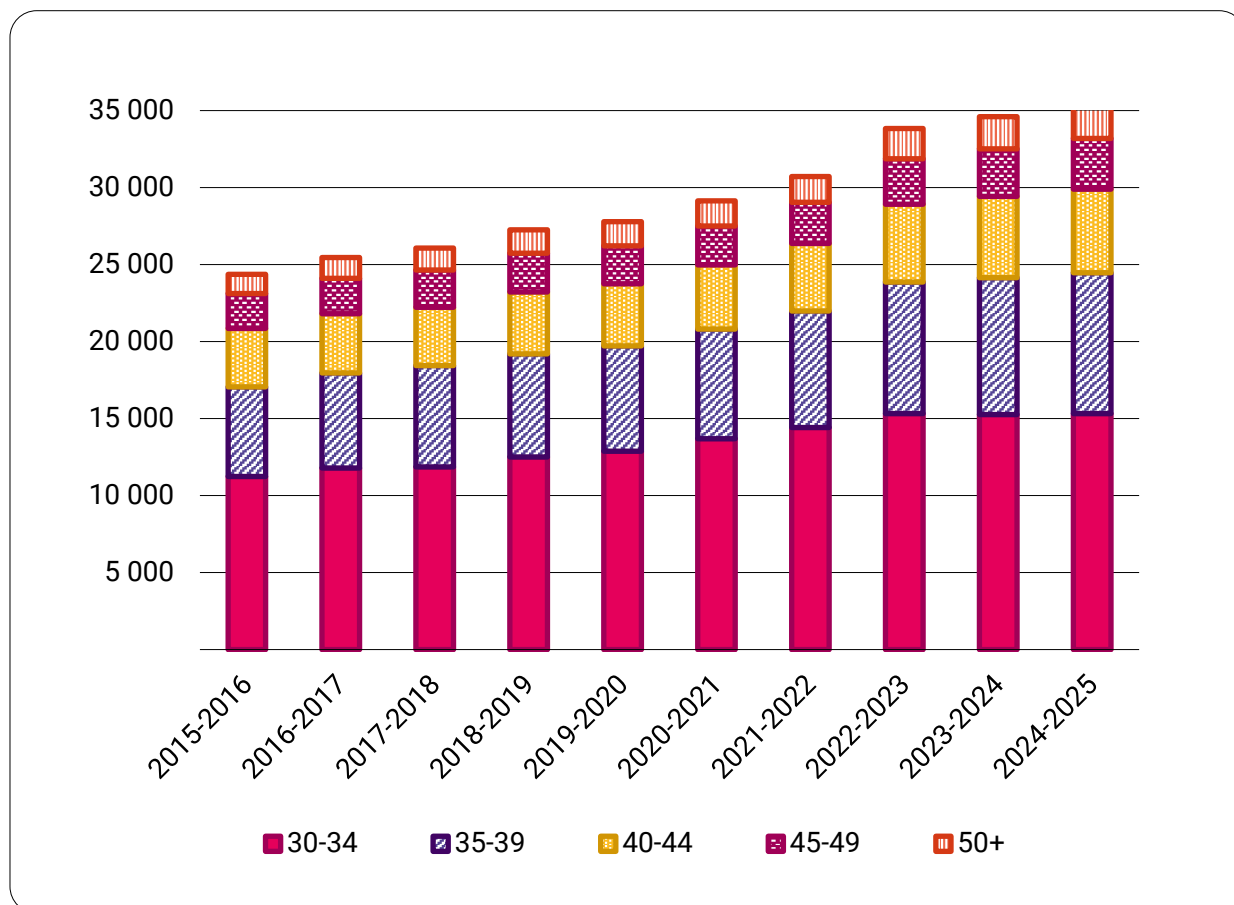
1.5. Stadig flere tar studier i voksen alder

Det blir stadig flere studenter over 30 år. I dag får 35 400 studenter over 30 år støtte fra Lånekassen til høyere utdanning eller fagskoleutdanning, dette er noen flere enn året før (34 600). For fem år siden, i 2019–2020, mottok 27 800 studenter over 30 år studiestøtte. Det innebærer at de de siste fem år har vært en økning på 28 prosent i antall studenter over 30 år. Til sammenlikning har antall studenter under 25 år økt med 3 prosent i samme periode.

Andelen studenter over 30 år i inneværende studieår er 17 prosent, mot 14 prosent for fem år siden.

⁷ Antall registrerte studenter i høyere utdanning er hentet fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH).

Figur 6 Figuren viser antall studenter i høyere utdanning og fagskole over 30 år, fordelt på aldersgrupper, siste ti år.

Det er trolig flere grunner til at det blir flere eldre studenter. Økt behov for kompetansepåfyll for å møte fremtidens behov, flere fagskoletilbud, og flere studiestøtteordninger for eldre studenter, er noen forklaringer. Blant annet gis det nå støtte til deltidsstudier som også er lavere enn 50 prosent deltid (som var regelen tidligere), og studenter over 30 år har mulighet til å søke om tilleggslån.

1.6. Ni av ti studerer på fulltid

De fleste studerer på fulltid – dette gjelder 86 prosent av alle som får støtte fra Lånekassen til høyere utdanning eller fagskole i 2024–2025 (183 200 av 211 500 studenter). Det er flere i høyere utdanning enn på fagskole som studerer på fulltid (90 prosent versus 48 prosent).

Det har vært en liten økning i andelen deltidsstudenter de siste årene – fra 9,6 prosent i 2015–2016 til 13,4 prosent i 2024–2025. 28 300 personer som tar høyere utdanning eller fagskole i 2024–2025, studerer på deltid, de fleste av dem studerer 50 prosent deltid.

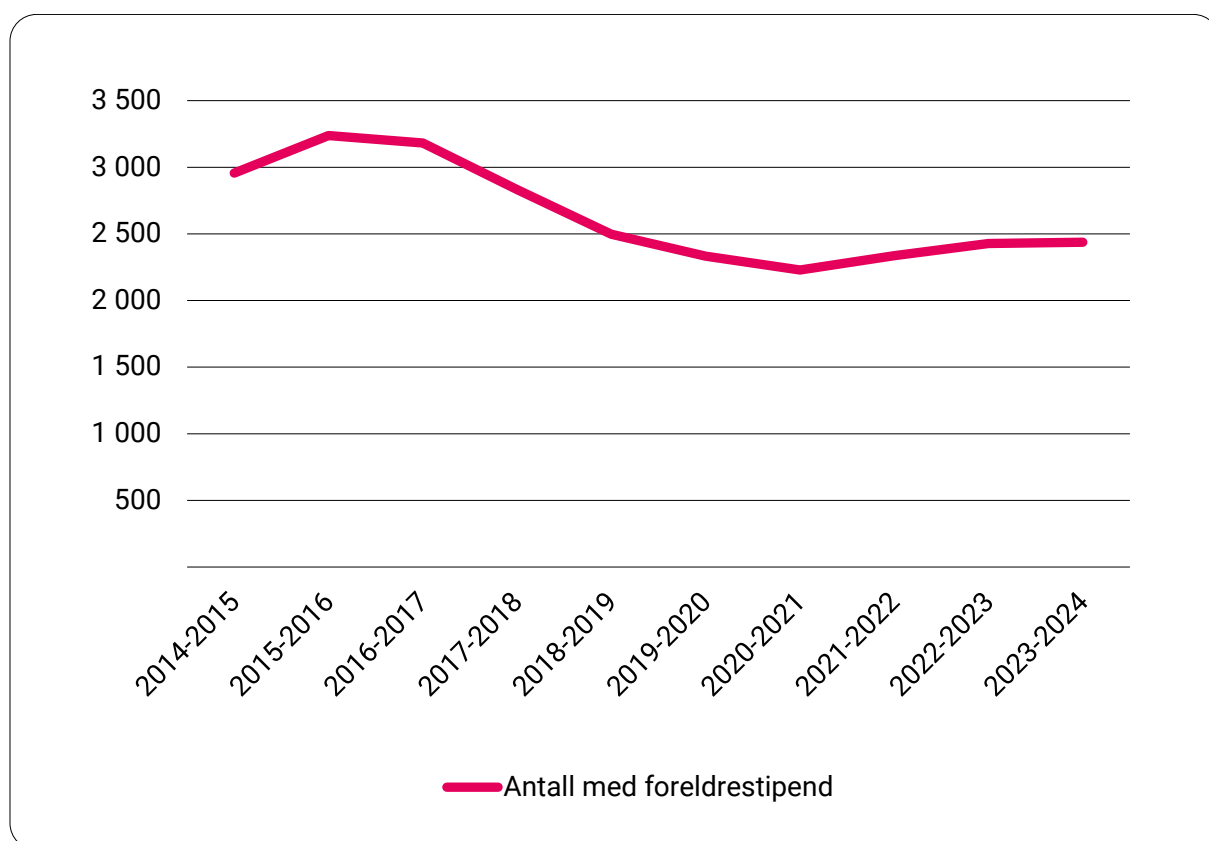
57 prosent av de som studerer på deltid i høyere utdanning eller fagskole, er over 30 år. For fagskole alene, er 64 prosent av deltidsstudentene over 30 år⁸.

1.7. Færre studenter får barn enn for ti år siden, men litt opp de siste årene

Studenter som får barn mens de studerer eller som har barn, kan få stipend fra Lånekassen: foreldrestipend ved fødsel eller adopsjon, og barnestipend hvis de har barn under 16 år. I tillegg kan studenter med barn ta opp tilleggs lån.

Antallet studenter som *får* barn og dermed foreldrestipend mens de studerer, økte fram til 2015–2016, men gikk deretter ned i årene som fulgte. I 2021–2022 gikk det litt opp igjen, og har holdt seg stabilt de siste to årene. 3 200 studenter fikk barn i 2015–2016, mens det i 2020–2021 var 2 200 studenter som fikk barn mens de studerte. I 2023–2024, det siste året vi per nå har endelige tall på foreldrestipend for, fikk 2 400 studenter barn.

Figur 7 Figuren viser antall studenter i høyere utdanning og fagskole med foreldrestipend, siste ti år.

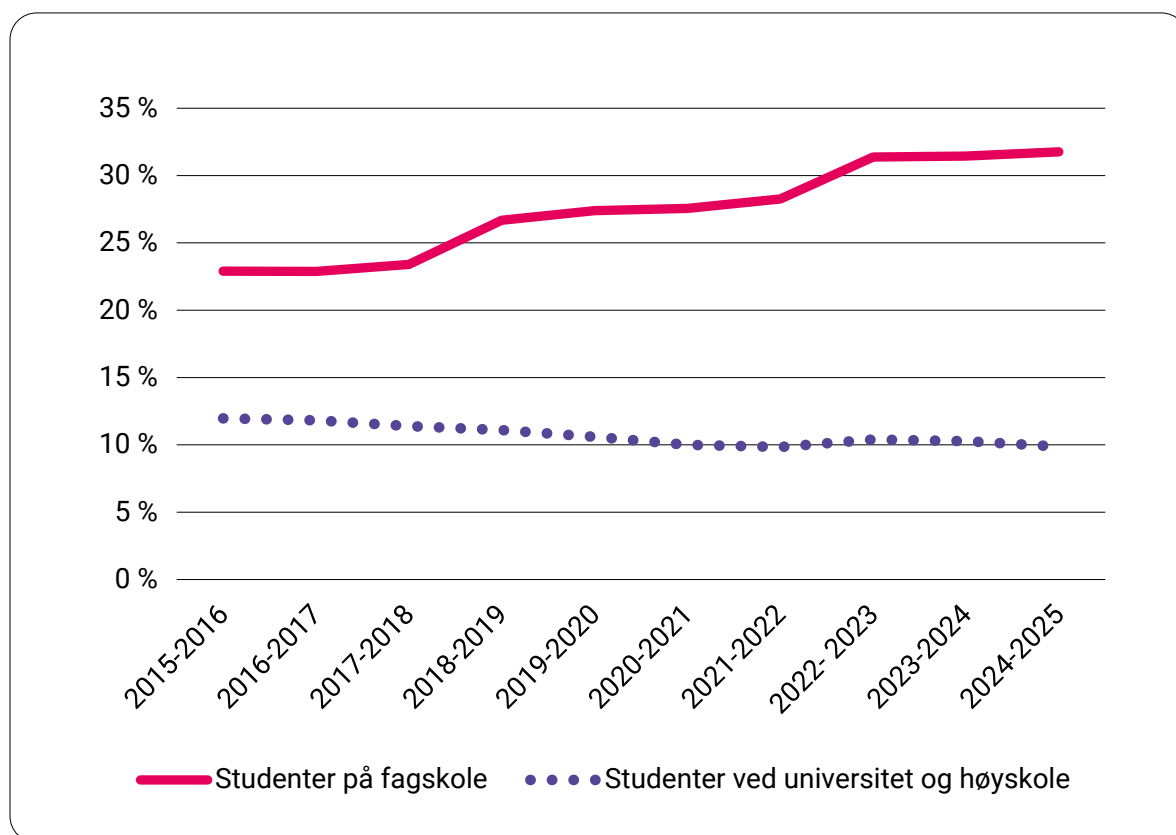

⁸ Fra høsten 2020 gir Lånekassen også støtte til deltid lavere enn 50 prosent – fram til da var kravet at utdanningen måtte være minst 50 prosent deltid. Fra høsten 2021 er det ikke lenger antall år med støtte, men antall studiepoeng, som setter rammene for hvor lenge en kan få støtte.

Andelen studenter som *har* barn, og som dermed mottar barnestipend, har gått noe ned sammenliknet med for ti år siden. I 2015–2016 hadde 12,2 prosent av studentene i høyere utdanning og fagskole barn, i 2024–2025 er andelen 11,5 prosent. Andelen sank i perioden 2015–2021, før den økte igjen fra studieåret 2020–2021. De siste to årene har det gått litt ned igjen. I 2024–2025 har 24 400 studenter barn, i 2015–2016 var antallet studenter med barn 22 900. Antallet har dermed gått litt opp, mens andelen har gått ned.

Det er vanligere å ha barn blant studenter som tar fagskoleutdanning enn i høyere utdanning, som kan ses i sammenheng med at det er flere eldre blant fagskolestudentene. Mens 32 prosent av alle som får støtte til fagskoleutdanning i 2024–2025 har barn, gjelder dette 9,9 prosent av studentene i høyere utdanning. Andelen fagskolestudenter som har barn har økt jevnt de siste ti årene, mens den har gått noe ned for studenter i høyere utdanning. I 2015–2016 var andelen fagskolestudenter med barn 22,9 prosent, i høyere utdanning var den 12 prosent.

Figur 8 Figuren viser andelen studenter i høyere utdanning og fagskoleutdanning som har barn, siste ti år.

1.8. Store variasjoner i studieforløp

Lånekassen har i en større analyse i 2025 sett nærmere på studenters studieforløp. Lånekassen fulgte en gruppe studenter over ni år, som var under 25 år og som fikk støtte til fulltidsstudier ved universitet eller høyskole første gang høsten 2014. Totalt 24 000 studenter var omfattet. Både studenter med fulltidsstøtte alle årene de tok studiepoeng, og studenter med fulltidsstøtte, men som også har tatt studiepoeng i perioder uten studielån, var omfattet.

Analysen viser at det er store variasjoner i studentenes studieforløp. Det er forskjeller i hvor mange år de studerer, hvor mange studiepoeng de tar og hvordan fremdriften er underveis. Analysen viser blant annet at mange studenter tar færre studiepoeng enn de har fått støtte til, og at det ikke er uvanlig å ta pauseår underveis i utdanningen.

[Resultatene av analysen er publisert på Lånekassens statistikk- og analysesider på lanekassen.no.](#)

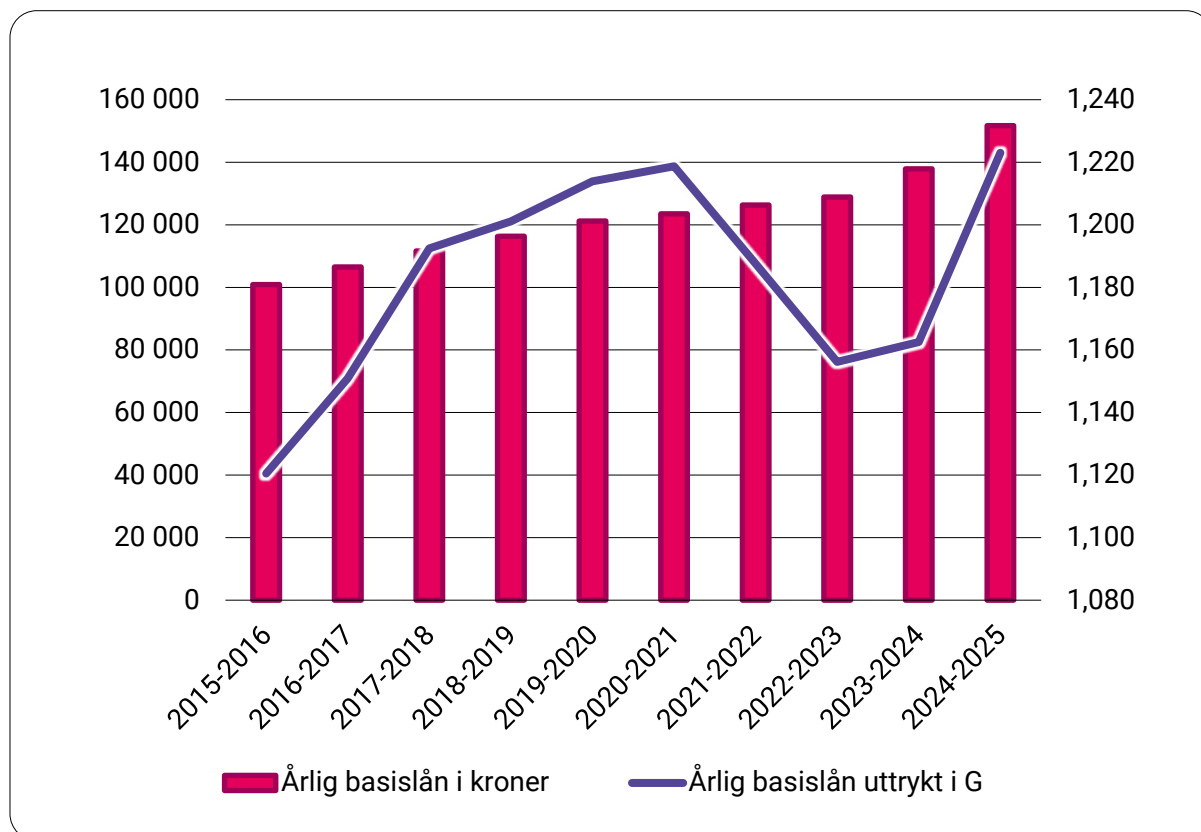
1.9. Ekstra økning av basislånet i tre år

Alle studenter kan få basislån. I studieåret 2025–2026 er basislånet 166 859 kroner. Hele dette beløpet utbetales som et lån, men de som bor borte og som ikke har inntekt eller formue over fastsatte beløpsgrenser, kan få inntil 40 prosent av basislånet omgjort til stipend etter bestått utdanning.

Basislånet justeres årlig i takt med forventet prisvekst. I både 2023–2024 og 2024–2025 økte basislånet utover ordinær justering (henholdsvis 7 prosent og 10 prosent), og kommende studieår (2025–2026) øker basislånet med 10 prosent. En annen periode å merke seg, er juni 2017–juni 2020, da det skjedde en gradvis opptrapping til elleve måneder med studiestøtte, som gjorde at basislånet økte mer enn forventet prisvekst i denne perioden.

Mens studiestøtten justeres ut fra forventet prisvekst, justeres grunnbeløpet i folketrygden (G) ut fra årslønnsvekst. En sammenlikning av basislånets og grunnbeløpets utvikling de siste ti årene viser at studiestøtten har økt mer enn grunnbeløpet, med unntak av i perioden 2021–2024. Når årslønnsveksten er høyere enn prisveksten, vil grunnbeløpet øke mer enn studiestøtten. I 2015–2016 tilsvarte basislånet 1,12 G, i 2024–2025 tilsvare det 1,22 G.

Figur 9 Figuren viser utvikling i basislån i løpende kroner og utvikling i basislån uttrykt i grunnbeløpet i folketrygden (G), siste ti år.

1.10. Flere studenter enn før har inntekt eller formue over grensene

En analyse Lånekassen gjorde i 2023, viste at 86 prosent av studentene i undersøkelsen jobbet under utdanningen. Andelen som jobbet, var høyest om sommeren, og det var også da studentene jobbet mest. [Resultatene av analysen er publisert på Lånekassens statistikk- og analysesider på lanekassen.no.](#)

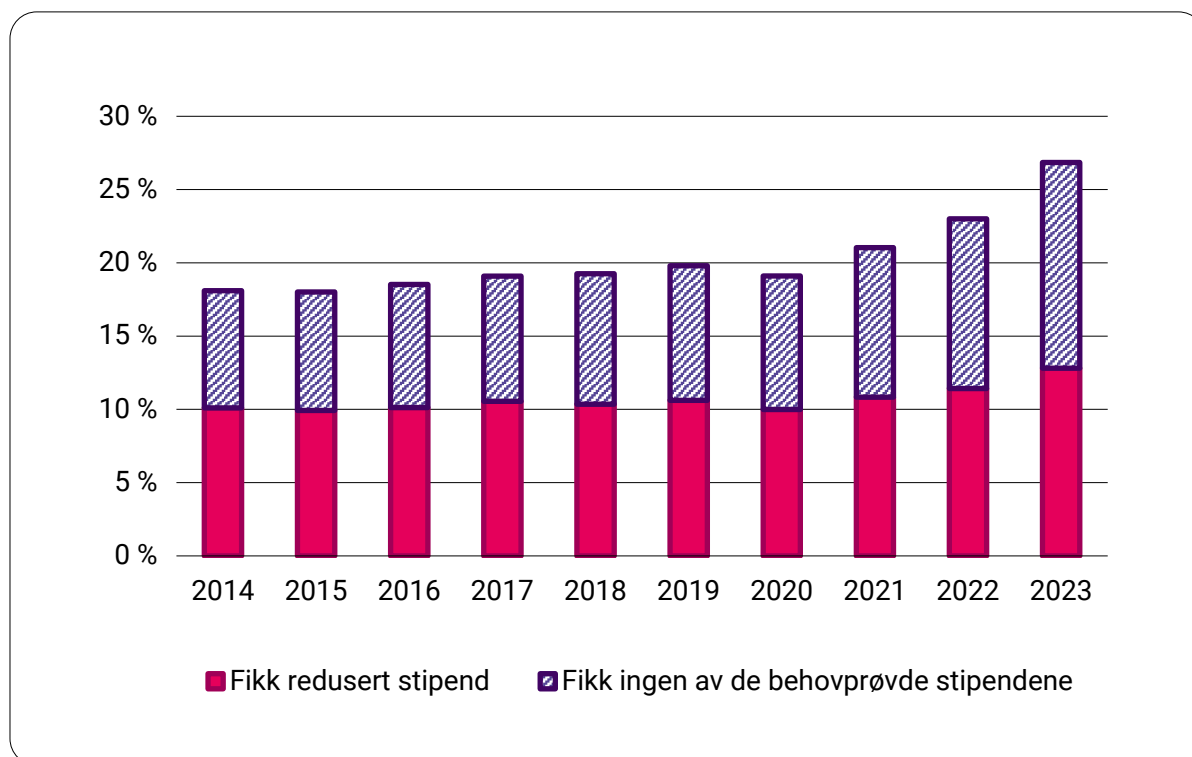
Studenter som får basislån og som bor borte, kan få inntil 40 prosent av basislånet omgjort til stipend etter bestått utdanning, forutsatt inntekt og formue under fastsatte beløpsgrenser. Også stipend for nedsatt funksjonsevne, barnestipend og flyktningstipend blir behovsprøvd mot inntekt og formue.⁹

En analyse Lånekassen gjorde i 2024, viser blant annet at det de siste årene har vært en økning i andelen studenter som går over Lånekassens beløpsgrenser. Mens mellom 18 og 20 prosent av studentene hadde inntekt eller formue over

⁹ Inntektsgrensene i 2025 er 224 709 kroner for de som får studiestøtte i mer enn sju måneder i 2025, og 561 773 kroner for de som får støtte i mindre enn sju måneder. Formuesgrensene er 511 220 kroner for studenter som ikke er gift eller har samboer med felles barn og 981 841 kroner for de som er gift eller har samboer med felles barn. Stipendet reduseres gradvis ved inntekt og formue over beløpsgrensene.

beløpsgrensene i årene 2014–2021, gjaldt dette 26,8 prosent av studentene i 2023. Av disse fikk 12,8 prosent redusert stipend, mens 14 prosent hadde for høy inntekt eller formue til å få stipend i det hele tatt.

Figur 10 Figuren viser andel studenter som har hatt for høy inntekt eller formue, og som dermed får redusert stipend eller som ikke får noen av de behovsprøvde stipendene, i perioden 2014–2023.

Lånekassen undersøkte i 2024 også hvordan koronaunntaket fra behovsprøving av inntekt for studenter som jobbet i samfunnskritiske yrker, slo ut. Dette unntaket gjaldt fra mars 2020 og ut 2022. Analysen viste at i underkant av 6 000 studenter hvert av de tre årene fikk fritak fra inntektsgrensen som følge av unntaksregelen. Dette utgjorde rundt to prosent av alle som fikk behovsprøvde stipend. I gjennomsnitt fikk studentene det gjaldt, rundt 28 000 kroner mer i stipend hvert år.

[Resultatene av analysene om behovsprøving av studenters inntekt og formue er publisert på Lånekassens statistikk- og analysesider på lanekassen.no.](#)

2. Utdanning i utlandet

2.1. Færre nordmenn studerer i utlandet

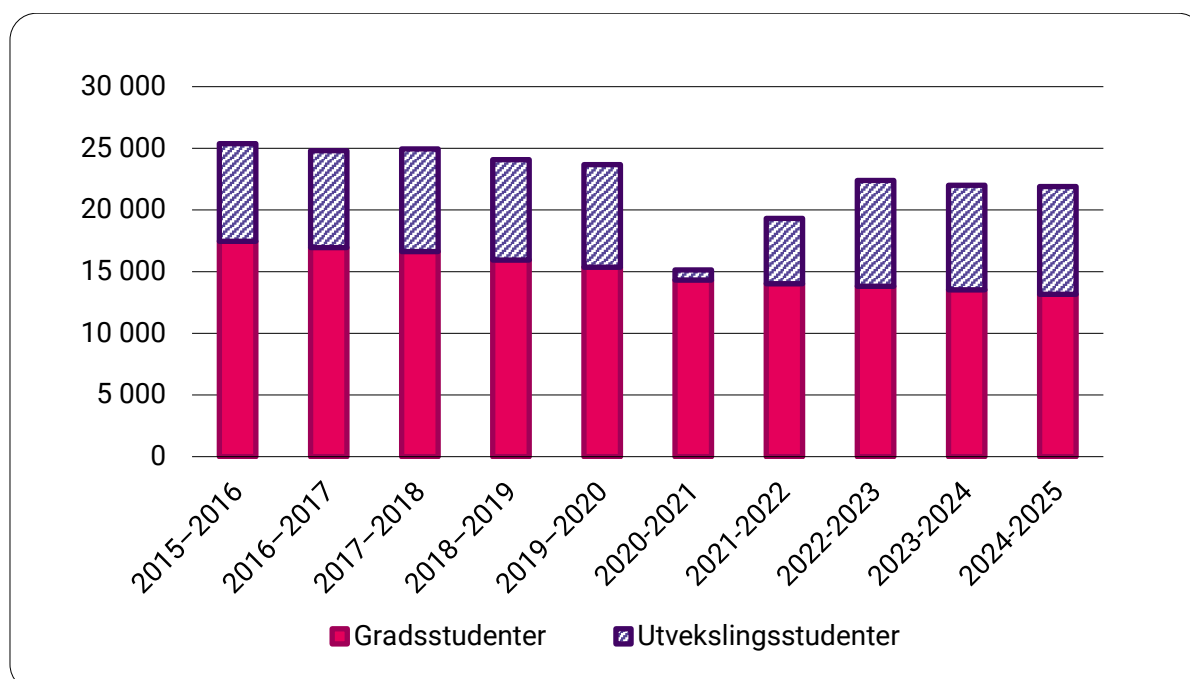
Til sammen får 21 900 norske studenter støtte fra Lånekassen til utdanning i utlandet i 2024–2025. Dette er 100 færre enn året før. Tallet omfatter både de som tar hele graden i utlandet og de som har et kortere utvekslingsopphold. Tallet er det laveste siden 2010–2011, med unntak av de ekstraordinære årene under koronaen (2020–2021 og 2021–2022). Antallet norske studenter i utlandet var på sitt hittil høyeste i 2015–2016, da studerte 25 400 nordmenn i utlandet.

Nedgangen er knyttet til at færre nordmenn tar hele graden sin i utlandet. 13 200 norske studenter får i 2024–2025 støtte til gradsutdanning i utlandet, 350 færre enn året før. Årets tall er det laveste antallet siden 2009–2010. Flest norske gradsstudenter i utlandet var i 2014–2015 (17 500 studenter).

Det er samtidig færre som starter på en grad i utlandet sammenliknet med årene før pandemien. 5 000 norske studenter startet på en grad i utlandet i 2024–2025, mot 7 000 i 2015–2016, da det var flest, og 5 700 i 2019–2020, det siste året før pandemien.

Samtidig som færre tar hele graden sin i utlandet, drar flere på utveksling. 8 700 studenter får i 2024–2025 støtte til utveksling i utlandet, som er det meste så langt, og det er rundt 250 flere enn i fjor.

Figur 11 Figuren viser antall norske gradsstudenter, antall utvekslingsstudenter og antall norske studenter i utlandet totalt, siste ti år.

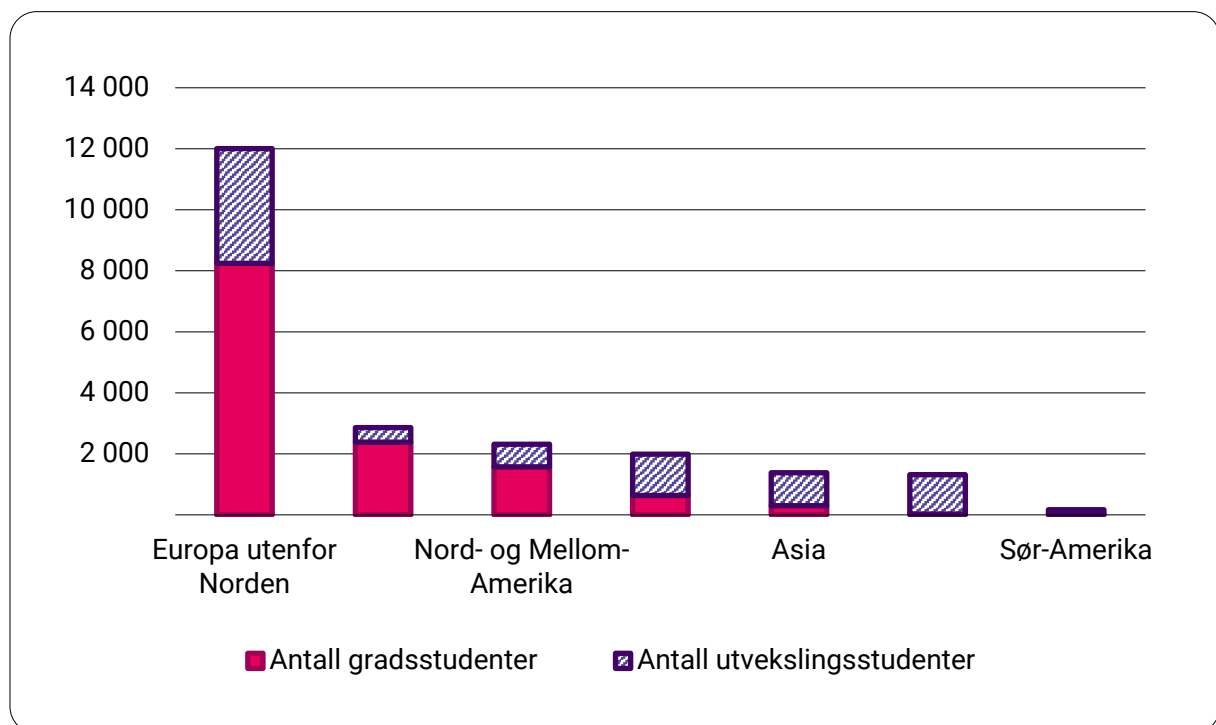
Det er trolig flere grunner til at det de siste årene har vært en nedgang i antall nordmenn som velger å studere i utlandet. Antallet norske studenter i utlandet sank naturlig nok under pandemien. I årene etter er trolig den usikre verdenssituasjonen, med pågående kriger og økt uro i verden, en årsak til nedgangen. Svak norsk krone over lengre tid er en annen faktor som trolig også påvirker studentene når de tar sine utdanningsvalg.

2.2. De fleste studerer i Europa, men færre drar til Storbritannia

14 900 av de 21 900 norske studentene som i 2024–2025 studerer i utlandet, studerer i Europa – dette tilsvarer 67 prosent. De aller fleste av disse studerer utenfor Norden (12 000 studenter), og de aller fleste tar hel grad (10 600 studenter).

11 prosent (2 300 studenter) studerer i Nord- eller Mellom-Amerika, mens 9 prosent studerer i Oseania (2 000 studenter). Mens gradsstudentene utgjør flertallet i Europa, Norden og Nord- og Mellom-Amerika, er utvekslingsstudentene i flertall i Oseania, Asia, Afrika og Sør-Amerika.

Figur 12 Figuren viser hvilke områder i verden de norske studentene studerer i, studieåret 2024–2025.

Storbritannia er fortsatt landet med flest norske utenlandsstudenter, men antallet har gått ned de siste årene. 2 500 nordmenn får støtte fra Lånekassen til studier i Storbritannia i 2024–2025, mot 2 900 i fjor og 3 800 for to år siden. Til sammenlikning var antallet 5 800 for ti år siden. Nesten alle nordmenn som studerer i Storbritannia, er gradsstudenter (2 300 i år).

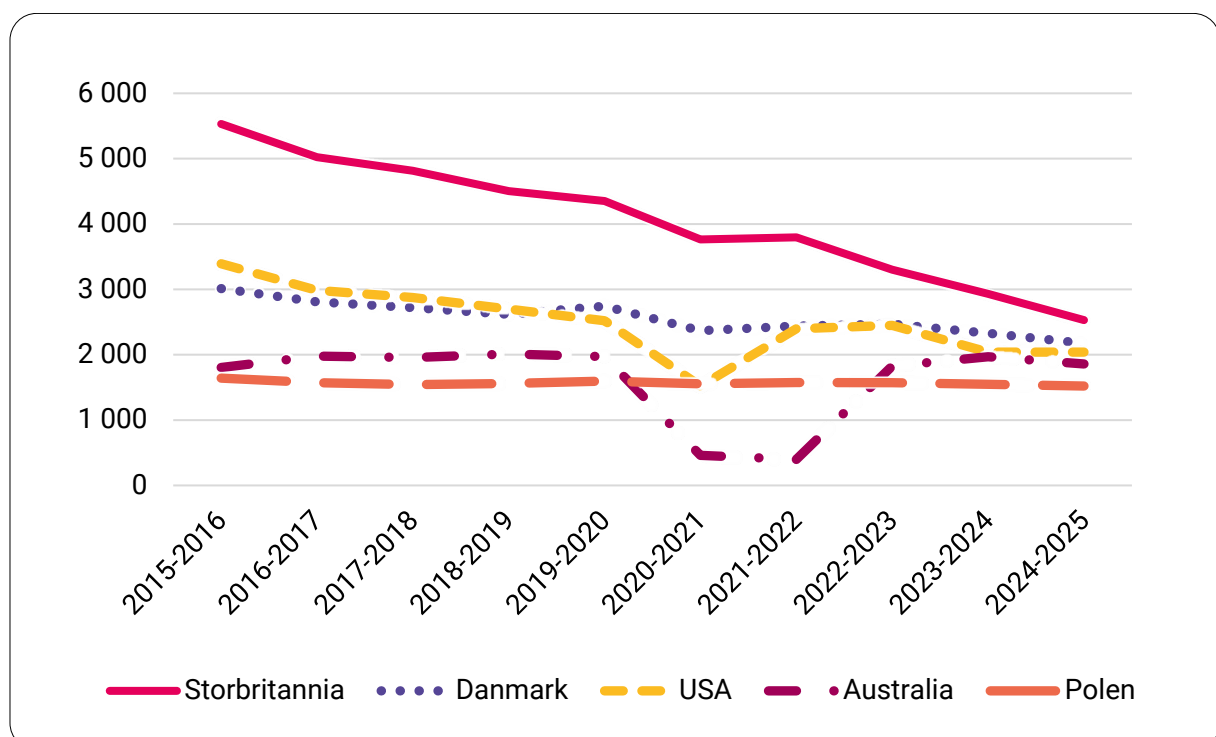
Danmark er også tradisjonelt et populært land blant norske studenter, men også Danmark opplever en nedgang i antall norske studenter. 2 200 nordmenn studerer der i år, mot 2 300 i fjor og 2 500 for to år siden. I 2015–2016 fikk 3 000 norske studenter støtte til studier i Danmark. De aller fleste av de som studerer i Danmark, tar en hel grad (1 800 i år).

USA er det tredje mest populære landet for nordmenn å studere i, men det samme gjelder der: Færre nordmenn velger å studere i USA enn for noen år siden. I 2024–2025 får 2 000 norske studenter støtte til studier i USA, ganske likt som året før. For to år siden var det 2 400 norske studenter i USA, for fem år siden 2 700 og for ti år siden 3 300. Som for Storbritannia og Danmark, tar de fleste hel grad.

Australia, som er på fjerdeplass på topplista, har dette studieåret 1 900 norske studenter. Dette er noen færre enn i fjor (2 000). Australia er tradisjonelt et populært studieland for nordmenn, og er igjen på samme nivå som før koronapandemien – da strenge innreiserestriksjoner vanskeliggjorde studier for nordmenn der. 1 300 av de som studerer i Australia i år, er på utveksling.

Polen er også et populært land blant norske studenter, og har omtrent like mange norske studenter i år som de siste årene – 1 500 nordmenn tar i 2024–2025 utdanning i Polen. Nesten alle tar gradsutdanning, og de fleste av dem tar medisnutdanning.

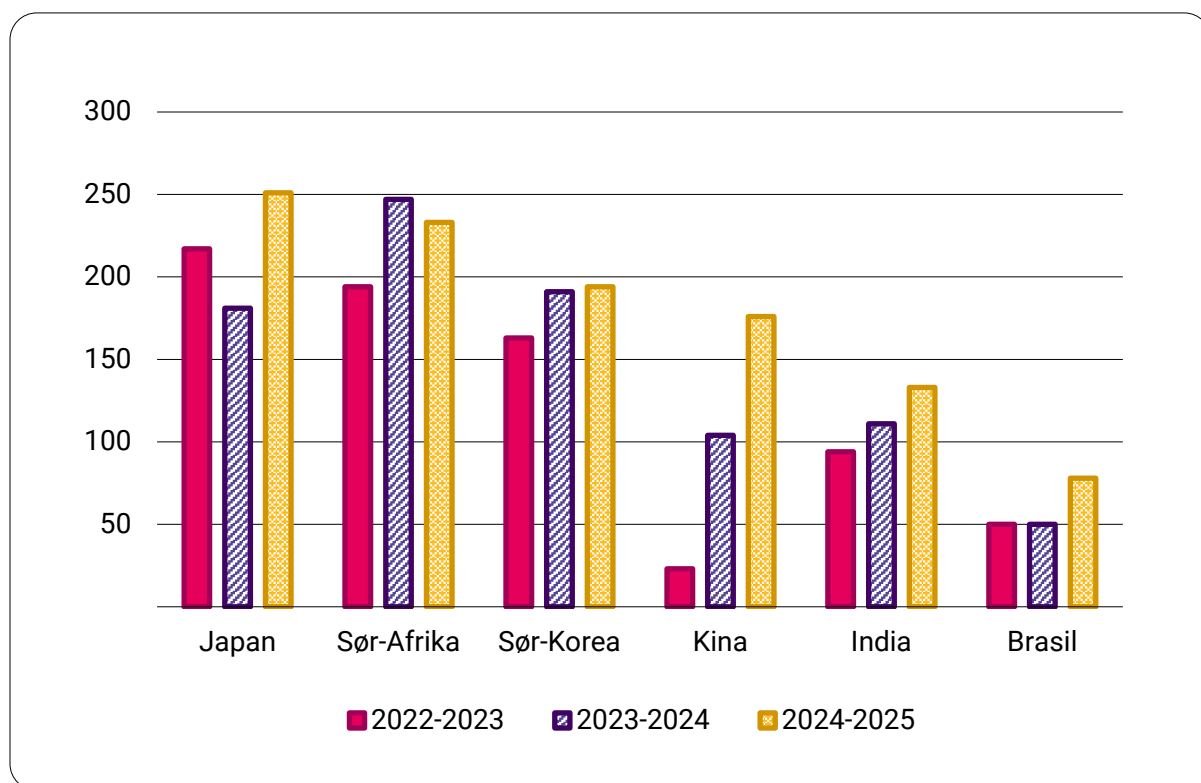
Figur 13 Figuren viser mest populære land blant norske studenter i utlandet, siste ti år.

Siden høsten 2022 gis et ekstra stipend (rekrutteringsstipend) på 44 010 kroner i året til nordmenn som velger å studere i Brasil, India, Kina, Japan, Sør-Korea eller Sør-Afrika. Dette er land som Norge har definert som strategisk viktige samarbeidsland, og det er et ønske om at flere skal velge å studere her. Ordningen gjaldt først utvekslingsstudenter, men fra høsten 2024 gjelder den også for gradsstudenter.

I 2024–2025 studerer 1 070 nordmenn i ett av disse landene. De aller fleste er på utveksling (920). I fjor var det 860 norske studenter i ett av disse landene, året før var det 750 der. Sør-Afrika og Japan har flest nordmenn, henholdsvis 220 og 210 norske studenter i år.

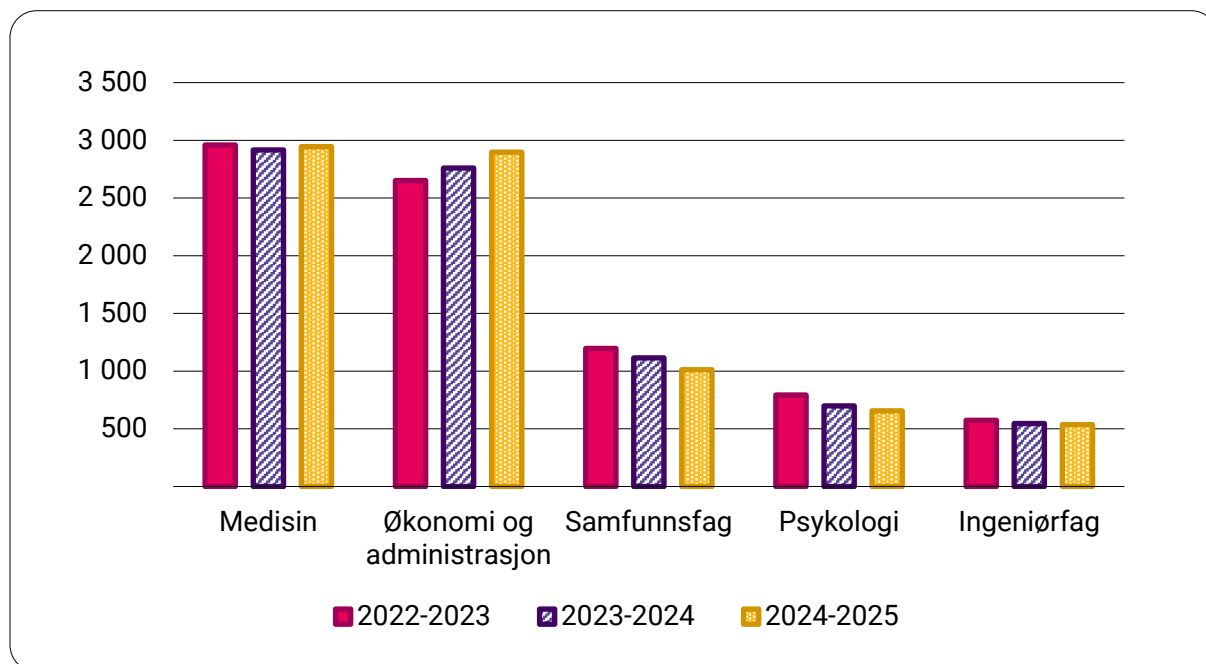
Figur 14 Figuren viser antall norske studenter i de seks strategisk viktige landene Sør-Afrika, Japan, Sør-Korea, India, Kina og Brasil, siste tre år.

2.3. Medisin og økonomi mest populært blant gradsstudentene – naturvitenskap og samfunnsfag/juss blant utvekslingsstudentene

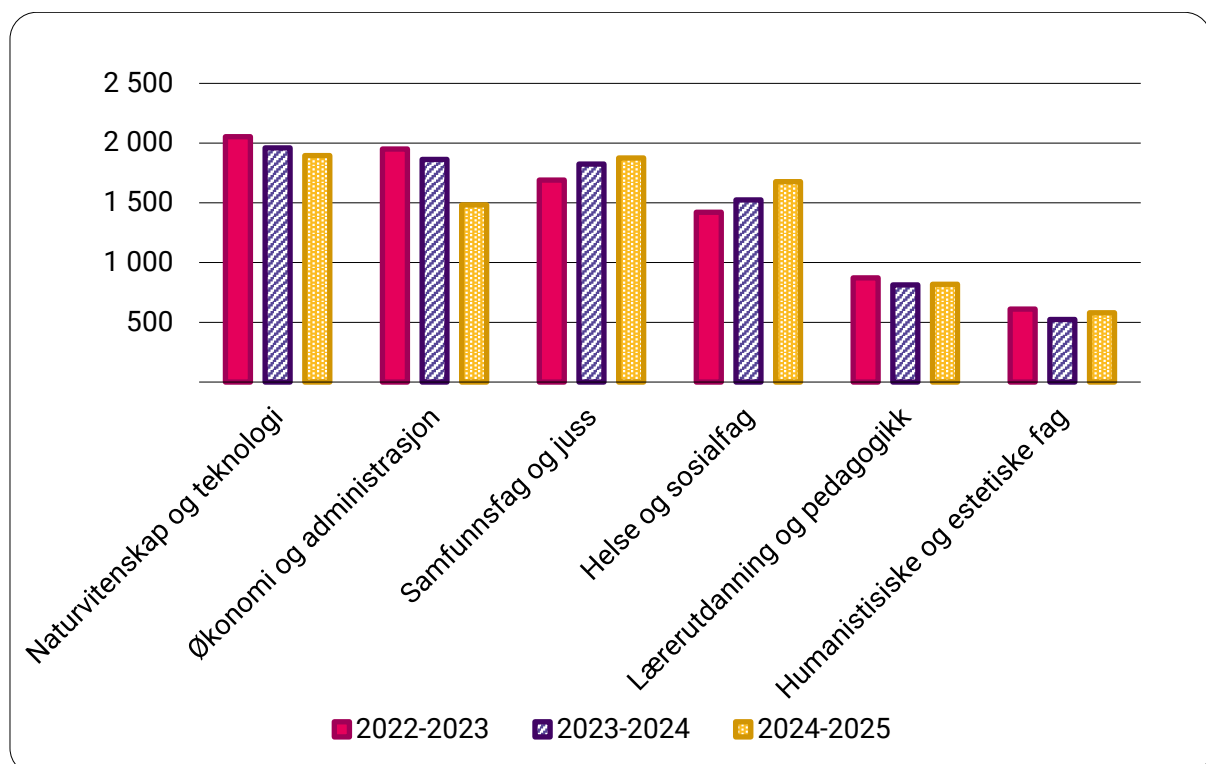
Medisin fortsetter å være den mest attraktive utdanningen for norske gradsstudenter i utlandet, etterfulgt av økonomi og administrasjon. 2 900 nordmenn tar studieåret 2024–2025 medisinutdanning i utlandet, og antallet har holdt seg stabilt de siste årene. Studier innen økonomi og administrasjon vokser: 2 900 norske studenter tar hel grad innen økonomi og administrasjon utenlands, mot 2 800 i fjor og 2 700 året før.

Figur 15 Figuren viser de mest populære utdanningene for gradsstudenter i utlandet, siste tre år.

For utvekslingsstudentene er naturvitenskap og teknologi og samfunnsfag og juss de mest populære studieretningene. 1 900 utvekslingsstudenter tar inneværende studieår naturvitenskap og teknologi, omtrent 100 færre enn i fjor. Nesten like mange tar samfunnsfag og juss, 1 875 studenter, som er noen flere enn året før.

Figur 16 Figuren viser de mest populære studiene for utvekslingsstudenter, siste tre år.

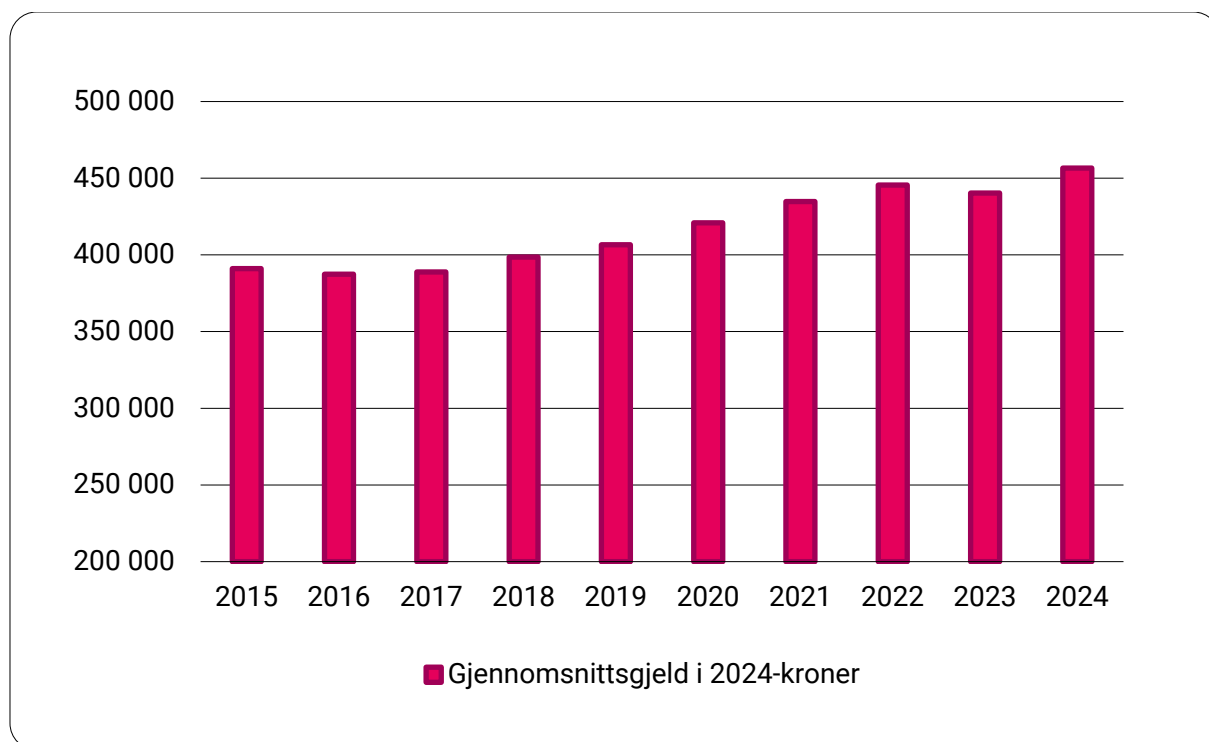
3. Gjeld og tilbakebetaling

3.1. Gjennomsnittsgjelden for nyutdannede har økt gradvis

Gjennomsnittsgjelden etter avsluttet høyere utdanning har økt de siste ti årene. Vi regner utdanningen som avsluttet når kunden ikke lenger får støtte til fulltidsutdanning fra Lånekassen. I 2024 var gjennomsnittsgjelden for en nyutdannet student, i Norge og utlandet samlet, 457 000 kroner. Dette er 17 000 kroner mer enn året før. Omregnet til 2024-kroner, gikk gjennomsnittsgjelden litt ned i 2023, noe som skyldes at prisveksten i 2023 var høyere enn veksten i gjennomsnittsgjeld. I 2020 var gjennomsnittsgjelden etter avsluttet høyere utdanning 421 000 kroner, i 2015 var den 391 000 kroner (alle beløp i 2024-kroner). Tallene er før eventuell omgjøring fra lån til stipend for det siste året.

Det er flere forklaringer på at gjennomsnittsgjelden øker. En gradvis utvidelse fra ti til elleve måneder med studiestøtte fra 2017 til og med 2020, flere nye ordninger med muligheten til å ta opp mer lån, som tilleggslån til studenter over 30 år og ekstralån under koronapandemien, og ekstra økning i basislånet for alle studenter de to siste årene, er blant årsakene. Dette har gitt studentene muligheten til å låne mer, og det fører til at gjelden øker.

Figur 17 Figuren viser gjennomsnittsgjeld etter fullført høyere utdanning, i 2024-kroner, siste ti år.

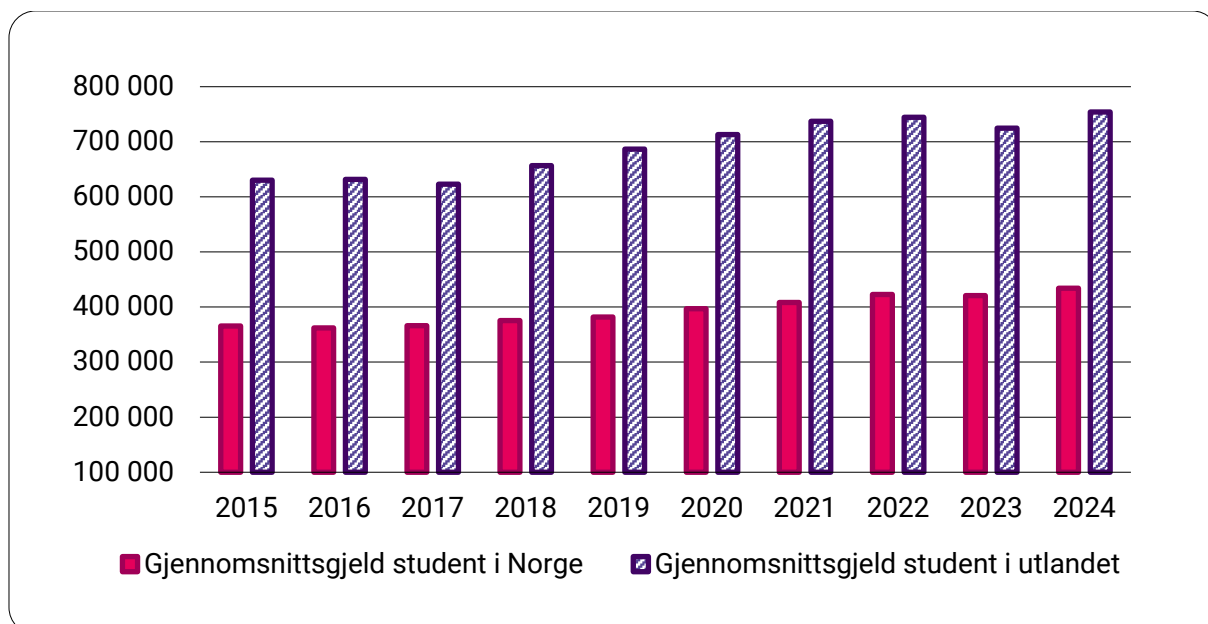

3.2. Utenlandsstudenter går ut med høyere gjennomsnittsgjeld¹⁰

Norske studenter i utlandet har høyere gjennomsnittsgjeld etter fullført utdanning enn de som studerer i Norge. Gjennomsnittsgjelden etter avsluttet høyere utdanning i Norge i 2024 var 434 000 kroner, mens en utenlandsstudent hadde en gjennomsnittsgjeld på 754 000 kroner. Dette er en økning på henholdsvis 13 000 kroner og 29 000 kroner fra året før. For fem år siden, i 2020, var gjennomsnittsgjelden for en student som kun hadde studert i Norge 397 000 kroner, mens den for en utenlandsstudent var 713 000 kroner. Tallene er omregnet til 2024-kroner. Hovedgrunnen til gjeldsforskjellen mellom studenter i Norge og studenter i utlandet, er at utenlandsstudenter ofte betaler skolepenger, som de kan få støtte fra Lånekassen til dels som stipend, dels som lån. En del nordmenn studerer ved universiteter i utlandet hvor skolepengene er spesielt høye, som betyr at de også har behov for å låne mer.

Det har vært en jevn vekst i gjennomsnittsgjelden etter endt utdanning i utlandet de siste årene, med unntak av en liten nedgang i 2023 som følge av høyere prisvekst. Det er flere forklaringer på veksten. Nivået på skolepenger, valutakursendringer og svak norsk krone, er blant forklaringene. Fra 2023–2024 ble en større andel av skolepengestøtten til studenter utenfor Norden gitt som lån.

Figur 18 Figuren viser gjennomsnittsgjeld etter fullført utdanning for studenter i Norge og utlandet, i 2024-kroner, siste ti år.

¹⁰ Med utenlandsstudenter menes i gjeldsstatistikken gradsstudenter. De som tar kortere utvekslingsopphold, som er på utveksling fra et norsk universitet eller en norsk høyskole, tilhører i denne statistikken gruppen studenter i Norge.

Gjennomsnittsgjelden for utenlandsstudenter varierer etter hvor de har studert. For de med utdanning på bachelornivå er gjennomsnittsgjelden høyest for de som studerer i Storbritannia, på rundt 830 000 kroner. Studenter i Storbritannia tar ofte opp lån for å dekke høye skolepenger. Til sammenlikning er snittgjelden i Nederland og Tyskland henholdsvis rundt 500 000 kroner og 430 000 kroner. Dette er land med lavere skolepengeutgifter.

Medisinstudentene i Polen og Ungarn går ut med høyest gjennomsnittsgjeld. Dette skyldes trolig at de må ta opp lån til å dekke skolepenger gjennom et seksårig studieløp, og dermed studerer de lenger i utlandet enn andre studenter. Høyest studiegjeld har de som har studert i Ungarn, med i overkant av 1,2 millioner kroner i gjennomsnittsgjeld. De som har tatt medisinstudier i Polen, har en gjennomsnittsgjeld på rundt 1 million kroner.

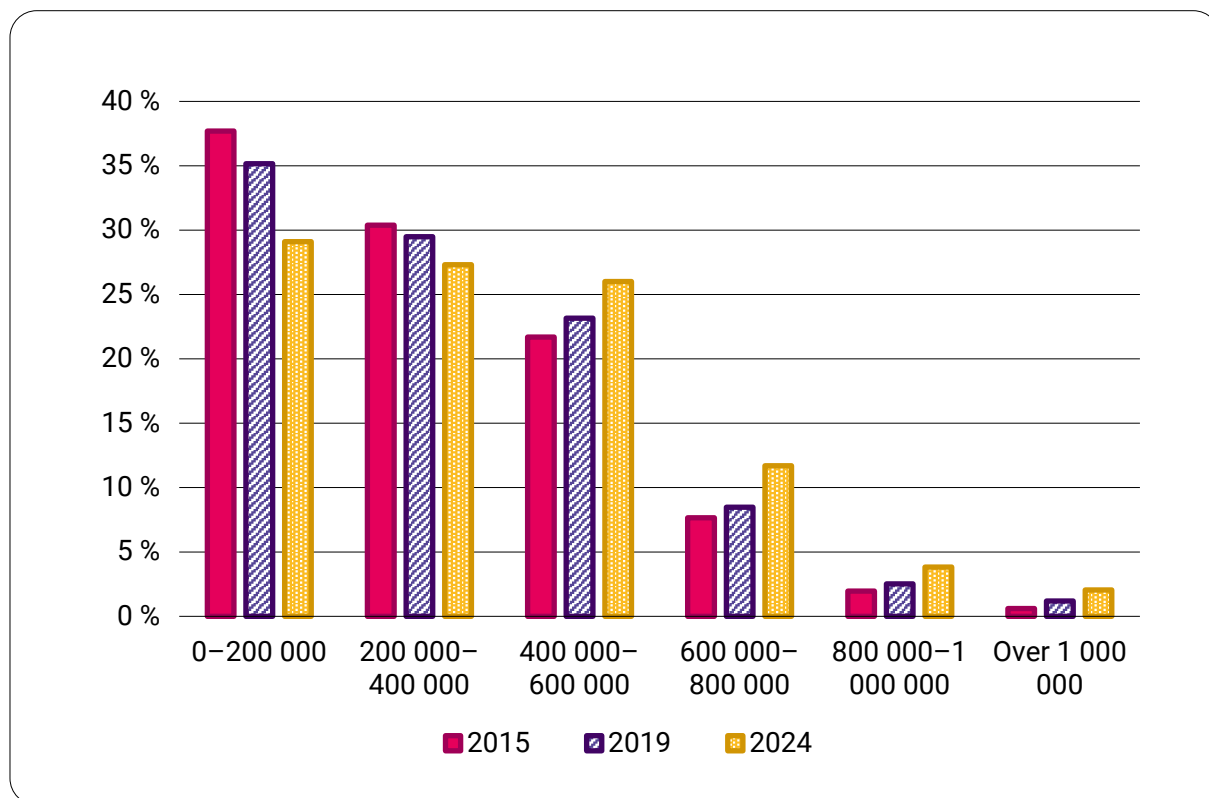
3.3. Flere har høyere studiegjeld, færre har lavere

Andelen studenter som avslutter utdanningen sin med høy studiegjeld, øker, mens stadig færre går ut med lav gjeld. Tallene under omfatter studiegjeld etter avsluttet utdanning uavhengig av utdanningsnivå, justert til 2024-kroner.¹¹ Totalt 104 000 kunder avsluttet utdanningen sin i 2024:

- 29 prosent av de nyutdannede hadde i 2024 under 200 000 kroner i studiegjeld. I 2019 var denne andelen 35 prosent. Flertallet av de som har under 200 000 kroner i studiegjeld, har ikke hatt støtte til høyere utdanning.
- 44 prosent av de nyutdannede i 2024 hadde over 400 000 i studiegjeld, i 2019 var denne andelen 35 prosent.
- 26 prosent av de nyutdannede i 2024 hadde mellom 400 000 kroner og 600 000 kroner i studiegjeld. I 2019 var denne andelen 23 prosent.
- 12 prosent av de nyutdannede i 2024 hadde mellom 600 000 kroner og 800 000 kroner i gjeld, mot 8 prosent i 2019.
- 4 prosent av de som avsluttet utdanningen sin i 2024 hadde mellom 800 000 kroner og 1 million kroner i studiegjeld, mot 3 prosent i 2019.

¹¹ Tallene er før eventuell omgjøring fra lån til stipend for det siste året.

Figur 19 Figuren viser gjeldsfordelingen for alle nye tilbakebetalere, i 2024-kroner, for 2015, 2019 og 2024.

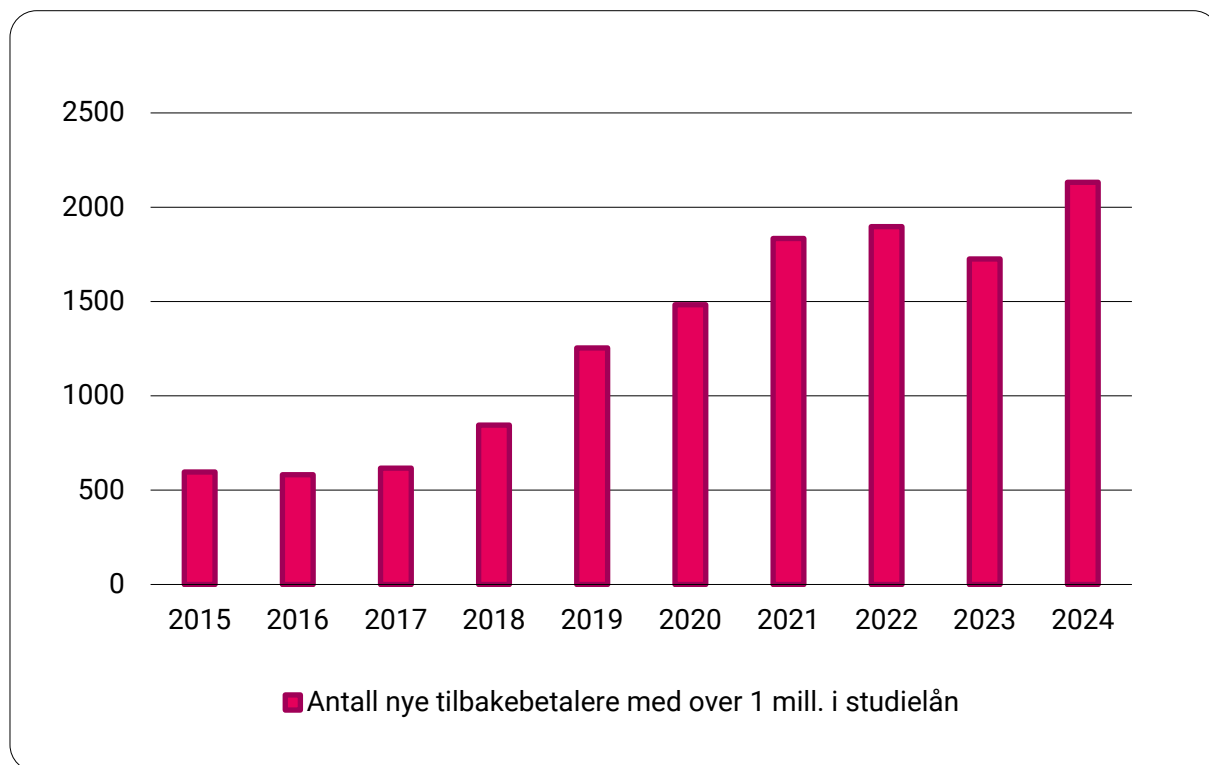

3.4. Flere nyutdannede har over 1 million kroner i studiegjeld

Det har vært en vekst i antall studenter med over 1 million kroner i studiegjeld det siste tiåret. Veksten har imidlertid avtatt noe de siste årene, og gikk noe ned i 2023 grunnet høyere prisvekst. 2 100 nyutdannede hadde over 1 million kroner i studiegjeld da de avsluttet studiene sine i 2024, mot 1 700 i 2023. For fem år siden (i 2020) var antallet 1 500 studenter, for ti år siden var det 600 personer. Beløpene er justert til 2024-kroner.

De fleste som har over 1 million i studiegjeld, har studert i utlandet (71 prosent). Denne andelen har gått noe ned de siste fem årene – i 2020 hadde 81 prosent studert i utlandet. Den største andelen nyutdannede med over 1 million kroner i gjeld har studert i Storbritannia.

Figur 20 Figuren viser antall studenter som avslutter utdanningen med over 1 million kroner i studiegjeld, i 2024-kroner, siste ti år.

3.5. Én av fire tilbakebetalere utsetter betalingen

Lånekassen har flere ordninger for å lette nedbetalingen. Én av disse er muligheten til å søke om betalingsutsettelse, hvis man ikke har anledning til å betale. Alle som betaler på studielånet, kan utsette regningen 36 ganger, tilsvarende tre år, uten å måtte oppgi grunn. Konsekvensen av å utsette er at nedbetalingstiden blir lengre, som innebærer at det blir mer å betale i renter, og dermed øker den totale gjelden.

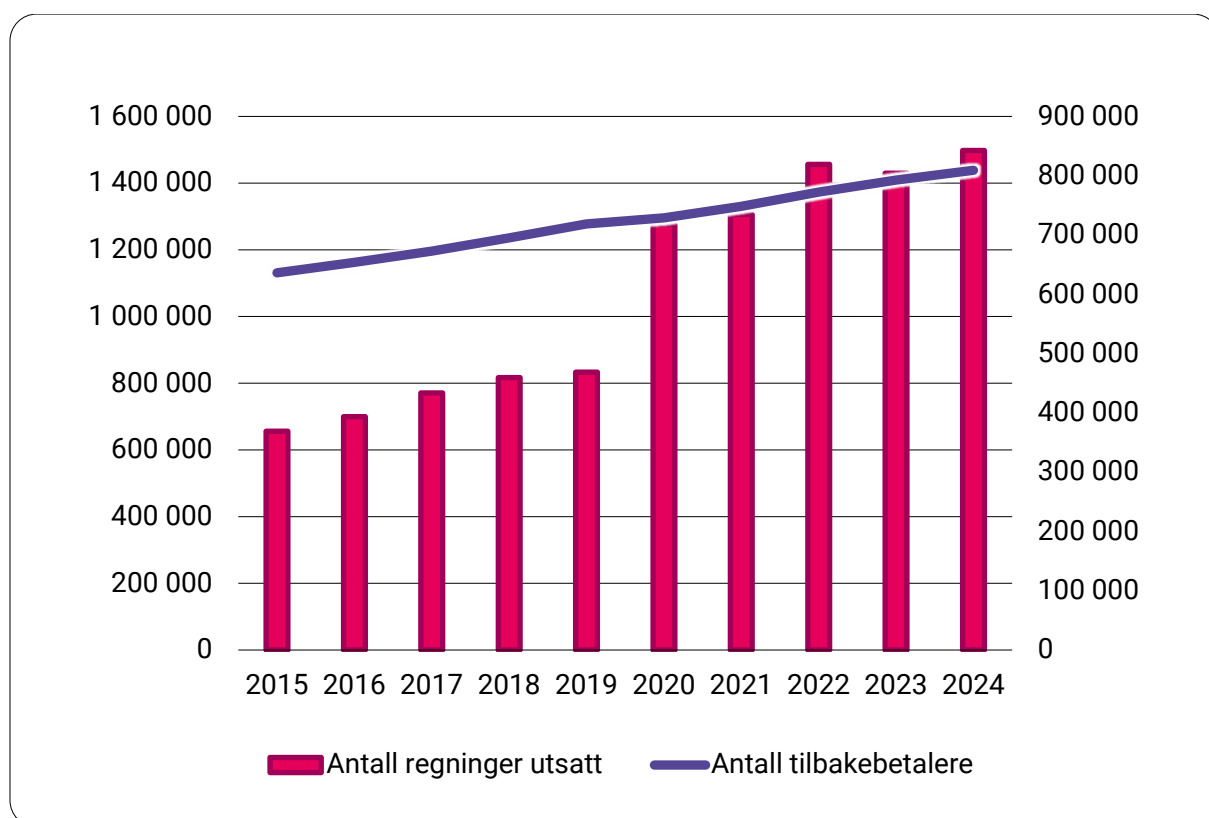
Det har vært en vekst i både antall utsatte regninger og i antall kunder som utsetter de siste årene. Som ett av flere tiltak for Lånekassens kunder under koronapandemien, kunne tilbakebetalerne utsette regningene uten å bruke av den ordinære kvoten – noe som førte til en betydelig vekst i antall utsettelse og antall kunder som utsatte. Veksten fortsatte etter pandemien, selv om ekstratiltaket opphørte. Det er trolig flere forklaringer på dette, som høyere renter og økte priser på varer og tjenester i 2023 og 2024, at flere er blitt kjent med ordningen, og at det er enkelt å søke om det.

Mens tilbakebetalerne i 2019, det siste året før pandemien, utsatte 833 000 regninger, var antallet i både 2021 og 2022 1,4 millioner utsatte regninger. Antall utsatte regninger gikk litt ned i 2023, men gikk opp igjen i 2024. Totalt 214 400

tilbakebetalere utsatte nesten 1,5 millioner regninger i 2024, og i gjennomsnitt utsatte de sju terminer.

Tilsvarende har antallet som utsetter, økt. I 2019 var det 126 600 kunder som utsatte én eller flere Lånekasse-regninger, mot 204 900 i 2023 (antall som utsatte økte, selv om antall utsatte regninger gikk litt ned), og 214 400 i 2024. Dette tilsvarer 26,5 prosent av alle tilbakebetalerne i 2024.

Figur 21 Figuren viser antall utsatte regninger og antall tilbakebetalere totalt, siste ti år, i 2024-kroner.

3.6. Få får varige betalingsproblemer

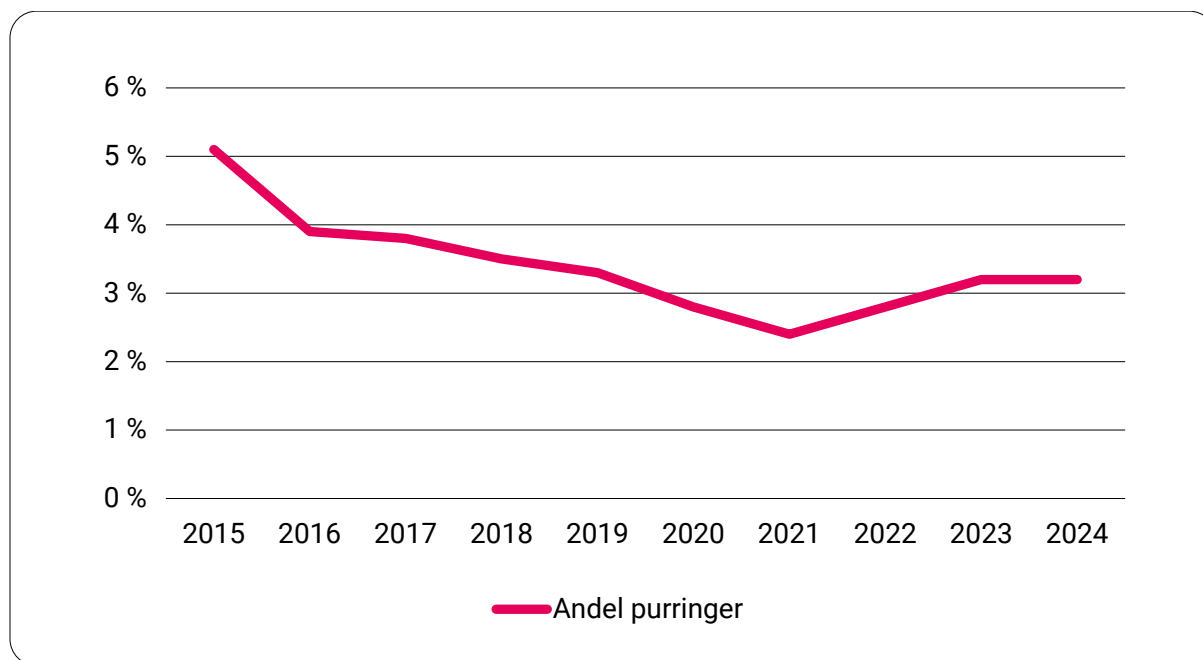
Lånekassens tilbakebetalere har god betalingshistorikk, og mislighold av studielån er lavt.

Purringer og oppsagte lån gir et bilde på mislighold. Hvis man ikke betaler regningen, og ikke søker om betalingsutsettelse, vil man få purring. Hvis regningen ikke er betalt etter flere purringer, eller det ikke er søkt om utsettelse, blir lånet oppsagt og overført til Statens innkrevingssentral (SI). Hvis lånet blir oppsagt, må kunden betale forsinkelsesrenter på hele lånet, i tillegg til utestående purregebyrer.

Hovedtendensen de siste ti årene er at andelen regninger som ender i en purring, har gått merkbart ned. Av alle regninger som ble sendt ut i 2024 (7,7 millioner), endte

3,2 prosent i purring. Til sammenlikning var andelen i 2015, det første hele året med månedlig betaling, 5,1 prosent. Siden da har andelen sunket jevnt, og nådde sitt foreløpig laveste nivå i koronaåret 2021 med 2,4 prosent, men gikk litt opp igjen etter dette. I 2024 var den 3,2 prosent, det samme som i 2023.¹²

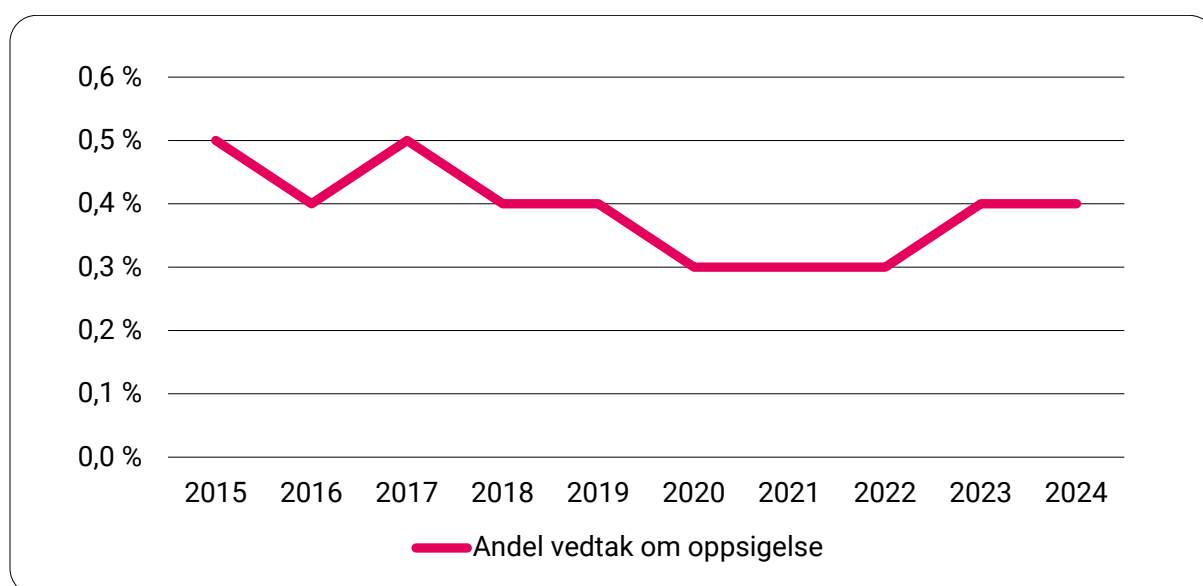
Figur 22 Figuren viser andelen utsendte purringer på studielån, siste ti år.

Andelen studielån som blir misligholdt og sagt opp i løpet av året, følger samme utvikling, men tallene er små. I 2015 endte 0,5 prosent av alle regninger i vedtak om oppsigelse. Deretter sank det litt under pandemien, til 0,3 prosent. I 2024 var andelen 0,4 prosent.

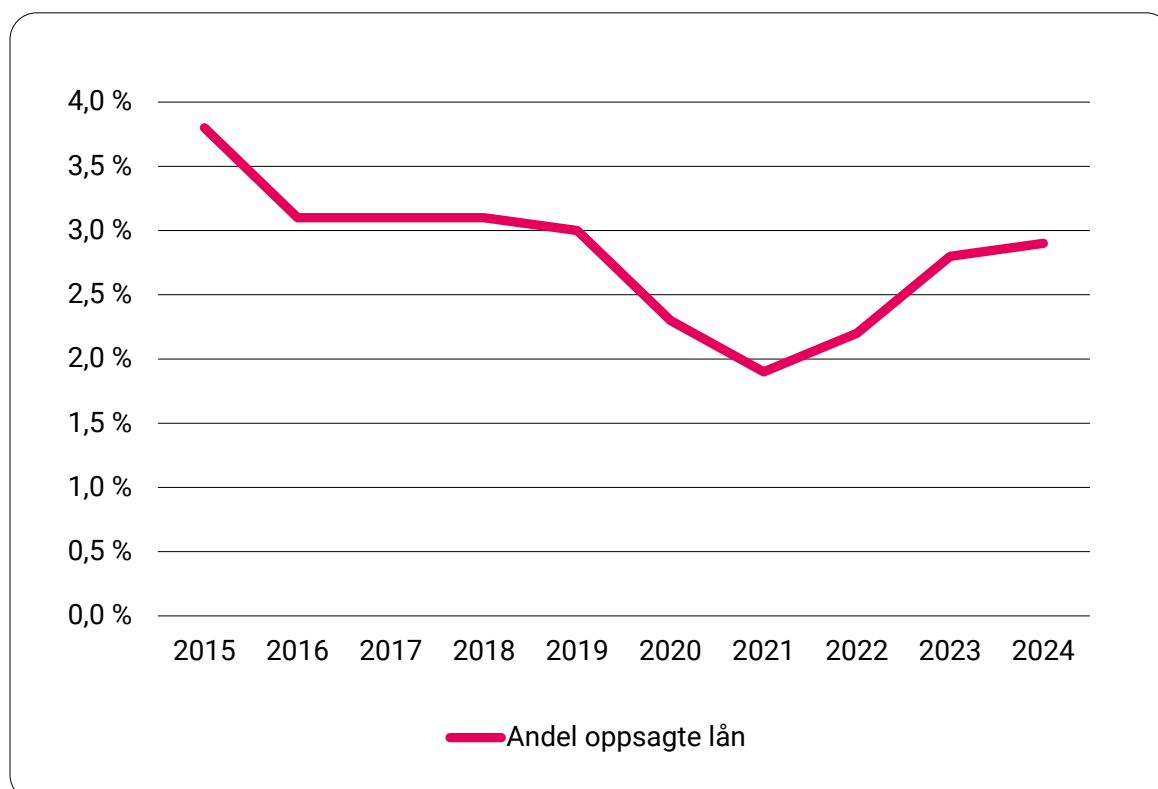
¹² Fra sommeren 2014 ble det innført flere tiltak i Lånekassen, som førte til at misligholdet gikk ned: månedlig betaling (tidligere var det kvartalsvis betaling), fleksibel forfallsdato og avtalegiro.

Figur 23 Figuren viser andelen vedtak om oppsagte studielån, siste ti år.

Ved årsskiftet var det 2,9 prosent av Lånekassens tilbakebetalere som hadde oppsagt studielån. Andelen oppsagte studielån har sunket tilsvarende som purringer og vedtak om oppsigelse. Andelen sank ytterligere under pandemien – noe som må ses i sammenheng med unntaket om at man kunne utsette betalingen uten å bruke av den ordinære kvoten på 36 utsettelsesår. Andel oppsagte studielån har steget noe igjen de siste årene, og er nå på samme nivå som siste år før pandemien.

Figur 24 Figuren viser andel oppsagte studielån totalt per årsskifte, siste ti år.

Lånekassen har tidligere gjort en analyse av hva som kjennetegner kunder som får studielånet oppsagt og overført til Statens innkrevingssentral. Analysen viser blant annet at mange av de som ikke greier å betjene studiegjelden sin, i større grad har fått støtte til utdanning på grunnskole eller videregående nivå. De har også relativt lavt studielån etter avsluttet utdanning. Mange av disse kundene har svært lav inntekt og mangler tilknytning til arbeidslivet, og får problem med å betjene gjelden sin.

[Resultatene av analysen er publisert på Lånekassens statistikk- og analysesider på lanekassen.no.](#)